

[Aksel Larsen.]

at det var regeringens programtale den dag, folketinget træder sammen. Det er selvfølgelig udmærket, at regeringen har gode intentioner, at den vil noget og vil gøre det udmærket; det er bare sådan lidt kedeligt, at vi ikke får en del af de forslag i denne folketingsssamling, men vi får jo vente til efteråret, så kan det være, de kommer.

Så er jeg nødt til at sige et par ord til statsministeren om forsvarsproblemet. Her vendte han sig diplomatisk nok til det ærede medlem hr. Baunsgaard, og det skal han have lov til, for det er jo sådan, at jeg uden at tage sort tøj på har samme egenskaber som kinesiske skuespillere i kinesisk teater, at jeg er usynlig for den højtærede statsminister, i hvert fald når jeg optræder i folketinget; statsministeren anerkender ikke min eksistens, derfor skal det være ham tilgivet, at han kun vendte sig til det ærede medlem hr. Baunsgaard. Men altså angående forsvarsproblemet og besparelser på forsvarsbudgettet forklarer den højtærede statsminister, at det har regeringen slet ikke afvist, slet ikke, det vil den gerne være med til at forhandle om, og derfor er der nedsat et forsvarsudvalg, som skal holde sit første møde i dag. Ja, det er det, jeg gerne ville have en udtalelse om, hvis jeg kunne få den: hvilken parlamentarisk begrundelse kan der gives for, at regeringen, når den vil have nedsat et folketingsforsvarsudvalg, udvælger sig de partier, den mener at være særlig gode venner med i forsvarsspørgsmålet, og ikke tager hensyn til folketinget som helhed? At det ikke har noget som helst med demokrati at gøre, turde være indlysende; at det ikke har noget med parlamentarisk demokrati at gøre, det er også klart nok. Så kan jeg vel kun benytte lejligheden til igen at notere, at til trods for at vi har haft 2 folketingsvalg siden 1960, vil regeringen fortsat holde fast ved, at forsvarsordningen er noget, der kun angår de partier, som dengang — under helt andre forhold — blev enige om den.

Den højtærede udenrigsminister finder, at det er for tidligt at diskutere, hvad der skal ske med NATO i 1969, og hvad der skal ske med Danmark i forhold til NATO. Ministeren erkender dog samtidig, at man i NATO er i gang med en undersøgelse af,

hvorledes det kan komme til at ligge med NATO og NATO-organisationerne og planlægningen til den tid. Jeg synes, at så kan det heller ikke være for tidligt, at Danmark som medlem af NATO samler materiale sammen for bedre at kunne bedømme, hvordan det skal tage stilling til sin tid. Jeg forlanger ikke, at man skal foregribe sin stillingtagen, men siger kun, at nu eller i en nær fremtid skal vi i det danske folketing beslutte, om vi skal blive i NATO eller gå ud af NATO, eller hvad vi skal kræve af NATO. Men jeg synes, man kunne gøre, som vi har foreslået — og jeg forstår, at det ærede medlem hr. Baunsgaard støtter os nu — at man giver sig til at foranstalte en undersøgelse, en klarlæggelse af alt, som måtte være relevant til bedømmelsen af Danmarks forhold til NATO, sådan at vi har en materialesamling, der vil gøre det lettere at tage stilling til problemet under de forhold, der til den tid foreligger — hvis de altså foreligger, for det kan jo være, at spørgsmålet løser sig selv derved, at NATO, i hvert fald som den blokdannelse, vi kender nu, ikke eksisterer om 4 år.

Hvad angår Vietnam, tror jeg ikke, at der er nogen her, der har påstået, at USAs regering har krævet godkendelse af bl. a. Danmarks regering for sin politik i Vietnam. Jeg tror ikke, at man dér ville nedlade sig til det. Men jeg ville ganske vist finde, det var rimeligt at forlange, at Danmarks store allierede underrettede medlemsstaterne, før man foretager sådanne skridt som interventionen i Vietnam og interventionen i San Domingo. Udenrigsministeren siger ganske rigtigt, at han har på det sidste NATO-møde talt en hel del om sådanne problemer og også gjort det klart, at man kunne være ude for en fejlbedømmelse fra amerikansk hold. Ja, det er formentlig rigtigt, men jeg foreslår udenrigsministeren, når han anstiller så mange kildekritiske studier ved at læse fortrykket — han kunne jo ikke gøre andet, da han ikke var her i går — at han læser det igennem en gang til. Så vil han se, at jeg for det første ikke har givet nogen fremstilling af forholdene i Vietnam og af krigen i Vietnam, altså kan jeg ikke have givet nogen enøjet fremstilling, og dernæst vil han se, at det, jeg henstillede til ham, var,